

Πλούταρχος, *Περὶ Παίδων Ἀγωγῆς*, 13

Στο παρακάτω απόσπασμα από το *Περὶ Παίδων Ἀγωγῆς* ἔργο του, ο Πλούταρχος προβαίνει σε μια πολύ σημαντική και επίκαιρη παρατήρηση: το υπερβολικό ενδιαφέρον των γονιών για τα παιδιά τους μπορεί τελικά να φέρει τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Ἦδη δέ τινας ἐγὼ εἶδον πατέρας, οἷς τὸ λίαν φιλεῖν τοῦ μὴ φιλεῖν αἴτιον κατέστη. Τί δ' ἐστὶν ὃ βούλομαι λέγειν; Τῷ παραδείγματι φαεινότερον ποιήσω τὸν λόγον. Σπεύδοντες γὰρ [οἱ πατέρες] τοὺς παῖδας ἐν πᾶσι τάχιον προτεῦσαι πόνους αὐτοῖς ὑπερμέτρους ἐπιβάλλουσιν, οἷς ἀπαυδῶντες [οἱ παῖδες] ἐκπίπτουσι, καὶ ἄλλως βαρυνόμενοι ταῖς κακοπαθείαις οὐ δέχονται τὴν μάθησιν εὐηνίως. Ὡσπερ γὰρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι τρέφεται, τοῖς δὲ πολλοῖς πνίγεται, τὸν αὐτὸν τρόπον ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτροις αὖξεται πόνοις, τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται.

Λεξιλόγιο

- τὸ λίαν φιλεῖν = ἡ υπερβολικὴ ἀγάπη.
- σπεύδω + τελικὸ ἀπαρέμφατο = ἐπιδιώκω να, ἀνυπομονῶ να, προσπαθῶ να.
- ἀπαυδάω,-ῶ (αμτβ.) = κουράζομαι, ἀποκάμνω, δὲν ἔχω δύναμη / ἀντοχή.
- ἐκπίπτω = καταβάλλομαι ἀπὸ κούραση, ἐξαντλούμαι, πέφτω.
- καὶ ἄλλως = καὶ ἐπιπλέον.
- εὐηνίως (ἐπίρρ.) = με εὐχαρίστηση.
- βαπτίζεται = καταβυθίζεται, καταποντίζεται.

Ασκήσεις

- 1. εἶδον, ἐπιβάλλουσιν, ἐκπίπτουσι:** να αντικαταστήσετε χρονικά τους παραπάνω τύπους.
- 2. φιλεῖν. ἀπαυδῶντες, κατέστη:** να γράψετε το γ' ενικό πρόσωπο όλων των εγκλίσεων του χρόνου στον οποίο βρίσκεται ο καθένας από τους παραπάνω τύπους.
- 3.** Να εντοπίσετε τις *αντωνυμίες* του κειμένου και να γράψετε την ίδια πτώση στο ίδιο γένος αλλά στον αντίθετο αριθμό.
- 4. πατέρας, παραδείγματι, παῖδας, μάθησιν, ὕδασι, ψυχή:** να κλίνετε τα παραπάνω ουσιαστικά και στους δύο αριθμούς.
- 5. φαεινότερον, πολλοῖς:** να γράψετε τους άλλους βαθμούς (παραθετικά) των παραπάνω επιθέτων.
- 6. «ὁ βούλομαι», «ὥσπερ γὰρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι τρέφεται, τοῖς δὲ πολλοῖς πνίγεται»:** να χαρακτηρίσετε συντακτικά (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση) τις παραπάνω δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου.
- 7. σπεύδοντες, βαρυνόμενοι:** να αναλύσετε τις παραπάνω μετοχές σε ισοδύναμες δευτερεύουσες προτάσεις.
- 8.** Να εντοπίσετε τα *απαρέμφατα* (ἐναρθρα και ἀναρθρα) του κειμένου και να τα χαρακτηρίσετε συντακτικά.